

KURJER WARSZAWSKI

D. 20. Kwietnia.

WTOREK.

ROK 1830.

N° 106.

WSPOMNIENIA.

Zgon Roży Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego 1510.

N. PAN raczył upoważnić JX. Chiariniego do ogłoszenia drukiem o własnym koszcie, ukończonej pierwszej części tłumaczenia Talmudu. Niemniej raczył CESARZ i KRÓL Jmć najłaskawiej przyjąć exemplarz dzieła JX. Chiariniego pod tytułem *Théorie du Judaïsme*, i rozkazać ażeby w bibliotece Cesarskiej złożony został. — N. PAN raczył zezwolić ażeby pierwszy koncert JP. Karola *Lipińskiego*, który teraz sztychem ogłosić zamierza, był JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MÓŚCI przypisany.

W drukarni przy ulicy *Mazowieckiej* Nr 1349 wyszła z pod prasy powieść historyczna *Mładzysław Herman i Dwór jego* z dziejów narodowych XI wieku napisana, Tomów 3, nabyć można w Warszawie wteż Drukarni, oraz w Księgarniach *Gliksberga*, *Zawadzkiego* i *Węckiego*, *Huguesa* i *Kernena* i *Brzeziny*; w *Krakowie* u *Grabowskiego*, a w *Lublinie* u *Strejbla*, za cenę zł. 10.

Bernard Zajdler Doktor Ob. Pr. Obywatel *Florencki* rodem z *Warszawy*, który przed kilką laty będąc uczniem tutejszego Uniwersytetu, otrzymał był nagrodę w medalu złotym, przetłóżył na język *Włoski* rozprawę *Jana Sniadeckiego* o *Koperniku*. Uczoną tę pracę pomnożywszy Tłumacz kilką dodatkami i ozdobiwszy ryciną niesumiełnego ziomka naszego, wydał we *Florencji* w roku bieżącym pod napisem: *Di Niccolo Copernico Astronomo Polacco ragionamento del cav. Giovanni Sniadecki* itd. i poświęcił ją Towarzystwu Przyjaciół Nauk.

JP. Hieronim *Pomarnacki* Uczeń *Ealjota*,

obecny teraz w *Warszawie*, na żądanie *Lubowników* muzyki, grać będzie *Kwarteta* rozmaitych sławnych *Mistrzów*, oraz własnej kompozycji. Pierwsze ich wykonanie nastąpi w przyszłą *Niedzielę*, w południe w sali *reduutowej*. Biletów po zł. 6 i gr. 5, wczesniej nabyć można w *Księgarni JP. Brzeziny*.

Numer pierwszy *Tomu VII Sylwana* wyszedł z druku, obejmnie: 1. Uwagi nad wartością lasów. 2. Rozbiór pytania; czyli korzystniej jest mokre lub suche drzewo zwęglac. 3. O rozszerzaniu się drzewa w temperaturze zimnej. 4. Krótka *Historja* *Łowiectwa* przed wynalezieniem prochu strzelbowego (dalszy ciąg.) 5. O polowaniu na *żubra* (*zryciną*.) 6. O niektórych chorobach psów. 7. *Nadzwyczajny* wypadek natury.

Karczmarzki *Eukasz Parobek* 56 lat mający, naładowawszy furę drzewem opałowym na *Pragę* i iadąc do *Warszawy* onegdaj, spadł z niej przy ulicy *Dziwnej* przypadkowo i wkrótce zakończył życie!

Wczoraj, *Publiczność* w *Teatrze* *Rozmaitości* z oklaskami przyjmowała nową *Komedję* *Wet za wet*. *Aktorowie* wszyscy zostali przywołani. Zapytano się o tłumacza, wymienionym został *JP. Jan Jasiński* *Artysta Dramatyczny*. — Na *Koncertcie* *niewidomego* *Grinberga* znajdowało się 280 *słuchaczów*. *Prócz* *Artystów* którzy swemi talentami przyczyniali się do uprzyjemnienia tego wieczora, jeden z *Amatorów* dał się słyszeć na *Baselli*; odebrał on rzesiste po kilkakroć wznawiane oklaski, jako dowód zadowolenia *słuchaczów* tak z prawdziwego talentu, iako

też z pięknego przykładu wspierania nieszczęśliwego.

(Art. nad:) Jeden z Autorów Dramatycznych zachęcony dobrem powodzeniem *Chłopa miljonowego*, napisał już Mello-dramę *Baba miljonowa*.

Po kilkudniowych deszczach, wczorajsza pogoda ożywiła rośliny, ogrody zaczynają zielienieć. Większa część rolników twierdzi, że tegoroczny plon oziminy będzie obfity, wyiąwszy pola nadbrzeżne rzek, gdzie woda nadzwyczajnie długo po wezbraniu na tychże polach zostawała.— Dziś rano ciepła stopni 8. Wczoraj w połu: 13.

Z *Krzemieńca* d. 15 *Marca* 1830 r. Po zamknięciu się przez czas nieiaki na osobności, dla oddania się dalszym ćwiczeniom znakomitego swego do muzyki talentu, oraz innym przedmiotom potrzebnym młodej Osobie do dobrego wychowania, nasza teraz dwunastoletnia Panna *Adela Pawłowska* w tych dniach dała Koncert na fortepianie, który w zadziwienie wprawił słuchaczy nad ięj tak znacznym postępem. Lubo od 4ch lat zdumiewała nas dokładność i śmiałość z jaką oddawała arcy-trudne, zwłaszcza na tak młodociany wiek, kompozycyę, lubo ięj gra potrafiła nawet samą Najjaśniej: naszą MONARCHINIĘ pod Jej w *Odessie* w roku 1828 bytność, i Najłaskawsze zjednać ięj przyjęcie; wielką jednak znaleźliśmy różnicę między ięj ówczesnem a dzisiejszem wykonaniem, co iest winna, że tak powimy, uporczywemu przykładaniu się do rozwinięcia wrodzonych swoich zdolności, oraz światłemu kierunkowi JP. *Stanisława Grabowskiego* znanego u nas tak z swej głębokiej biegłości w muzyce, iako też z zapętu i gorliwości z jaką usiłuje wmawiać w swoich uczniach odwagę do przełamywania trudności towarzyszących nieoddzielnie przy gruntownem nabywaniu każdego talentu. Pod dyrekcją tegoż P. *Gr*

bowskiego grała P. *Adela Pawłowska* allegro z najnowszego Koncertu *Pixisa* Nr 100, *Airs suédois Riésa* Nr 52, *Sonatę Betowena* Nr 57 i Rondo z powyższego Koncertu. Przywodzą się te muzyki dla wiadomości znawców, z czego składał się ten Koncert; trzeba było słyszeć ich wykonanie aby powziąć miarę talentu naszej młodej Artystki. Oprócz bowiem precyzji i wybitności każdego tonu, co iest koniecznym każdego dobrego grania warunkiem, iak delikatne odcienia w każdej modulacji, iaka dusza w oddaniu każdego przejścia! Wszakże te muzyki nieskładają całego repertorium naszej *Pawłowskiej*, nie iest ona iak wiele innych, co iakby iakie pozytywki, temi samemi raz z mżołem wyczonemi urywkami częstuią Publiczność każdego po ich d. odze będącego miasta. Nie ma nowej w trudniejszym i najlepszym guście muzyki którejby ona niegrała. Pewni tedy iestemy że gdziekolwiekby i dziś nawet nasza młoda Artystka słyszeć się dała, wszędzie by zasłużone odbierała oklaski, a oddający się i sprzyjający muzyce Rodacy, z tak znacznej dzisiaj już tej młodej osoby biegłości, rokując wschód znamenitego na ojczystej ziemi talentu, nieskapiłoby pewnie zachęceń dla dopomożenia dalszemu iego wzrostowi. Jeżeli dobroczynne zacnych *Dam* zamieszkałych w *Krzemieńcu* zamiary dojdą do skutku, młoda nasza Artystka może być wkrótce w sposobności pokazania się w *świećnej Stolicy Polskiego Królestwa*.

W *Stambule* urządzona będzie regularna poczta między *Stambulem* i *Egiptem*. Dwa *Egipskie* okręty parowe mają być do tego użyte. — *Adjutant Behi* który chciał zastrzelić *Sierżanta* gdy ten, iak wiadomo, popełnił morderstwo na osobie swego Pułkownika; odebrał sobie życie w koszarach przebiwszy się własnym pałaszem; w zostawionym liście oświadczył kolegom, iż życie mu stało się nieznośnem, albowiem od cza-

su zgonu Pułkownika, znosił obelgi od swoich kolegów. — Dochody państwa Angielskiego przyniosły od 5 Stycznia do 5 b. m. 364,225,480 złp. — Utrzymują między innemi że *Francja* gdy zdobędzie *Algier*, dla siebie go zatrzyma za całym obwodem. Znowu twierdzą iż *Francja* porozumiała się z *Anglią* wprowadzeniu wojny z *Algierem*. — Na wojnę przeciw *Algierowi* wybiera się wielu młodych Francuzów potomków znakomitych rodzin, a między innemi starszy syn *Xcia Orleańskiego*; niektórzy głoszą że ten *Xże* może być władcą *Algieru*, iak *Xże Leopold Grecji*; a zatem *Afryka* wkrótce może być ucywilizowana! — Ostatnia wiadomość z *Stambułu* zapewnia że *Sułtan* gorliwie dopełnia wszelkich warunków traktatu pokoju z *Rossją* zawartego w *Adrianopolu*, i że *Hatib Basza* Posel *Turecki* w *Petersburgu* ułatwia dopełnienie tychże warunków, a zatem związki między *Rossją* a *Turcją* uważać należy za ustalone. — Francuzi zawsze byli i są doskonałemi w wynajdywaniu i uprzyjemnianiu wszelkich widowisk. Teraz ieden z spekulantów ogłosił widowisko wcale nowego rodzaju, to jest *przyopatrywanie się bombardowaniu Algieru*. Urządził piękny i wygodny okręciak, w którym znajdujące się osoby będą dokładnie widzieć bombardowanie a mogą być zupełnie bezpieczne! Mierna jest ustanowiona opłata za pobyt w tym okręciaku, w którym znajdować się będą wszelkie wygody, restauracja, zabawy etc. — Najnowsza wiadomość z *Londynu* donosi, że *Król Angielski* iest zdrowszy. — Żydzi w *Anglii* może otrzymają swobody Obywatelskie; w izbie niższej *Parlamentu* przy pierwszym wotowaniu mieli za sobą głosów 115, a przeciw 97.

Przed niejakim czasem w bliskości *Korneto* (Państwie Kościelnem) odkryto Pómnik, w którym znaleźiono szczątki kości człowieka, 2 tarcze, miecz i 2 oszczepy. Tarcze te by-

ły spiżowe i bardzo ozdobnie wyrabiane. Twierdzą, że ten pomnik iest z czasów *Tarkwinjusza*, a zatem 2500 lat mający. — Do *Anglii* w zeszłym roku wprowadzono 100,000 Kapeluszków włoskich za które, same o 5000 dukatów wynosiło. — W *Anglii* liczą 57,000 warsztatów *Thackich*, które, biorąc przez przecięcie, są w stanie na ieden dzień 1,254,000 *Jardów* materiału wyrobić, na tydzień 7,524,000, na miesiąc 31,350,000, a na rok 376,200,000. Gdyby rocznie na suknią iednego człowieka 6 *jardów* potrzeba było, wyrobiona materia wystarczyłaby na ubranie 62,700,000 ludzi, którą możnaby pokryć kwadratową powierzchnią 62,700 morgów krajowych trzymającą, a wyciągnąć wzdłuż namik 2,113,754. — Z okolic codziem przychodzi do *Paryża* 1732 *Mleczarek*, każda przynosi z sobą blisko 12 kwart mleka, a zatem wypija się na dzień 20,494 kwart mleka, za które 10 do 12,000 franków codziem płacą. — *Nazwisko wina u Persów*. W *Persji* dotąd ieszcze nazywają wino przyjemną trucizną *Zeber-e-Khoosh*. Do nazwania tego powodem była następująca okoliczność. *Szach* czyli *Król Jemsheedu*, był wielkim lubownikiem gron winnych, i rozkazał pewnego razu znaczną ilość dla siebie zachować. Gdy naczynie z gronami po niejakim czasie otworzono, jagody te zaczęły fermentować, a sok tak się stał kwaśnym, iż *Król* mniemał że się w truciznę zamieniły. Rozkazał je wyłoczyć, sokiem napełnić flaszki i ponapisywać na każdej *trucizna*. Jedna z polubienic iego tak gwałtownego dostała bolu głowy, iż wolała raczej umrzeć niż dłużej go znosić. Postrzegłszy flaszki z napisami z rozpaczcy porwała iedną i całą wypróżniła. Mocny sen opanował ją wkrótce, z którego przebudziła się zupełnie zdrowa. Ucieszona tem odkryciem, powtarza-

dość często zbawienne owe lekarstwo, tak iż nakoniec flaszki z Królewską trucizną wyróżnione zostały. Postrzegł to Król i wymagał aby wyznała co z tą trucizną zrobiła; a kiedy ta nietając prawdy opowiedziała łakomstwo swoje, Król kazał więcej takiej trucizny przyporządzić, a ponieważ wraz z dworem całym lubił ten napój, zatrzymał on przeto aż do dnia dzisiejszego nazwanie *przyjemnej trucizny*.

DONIESIENIA.

Z dnia 17 na 18 b. m. zgubiono **KRZYŻ ZŁOTY KAWALERSKI POLSKI**; kto by go znalazł, zechce złożyć w Placu za przywołaną nagrodą.

Kto by sobie życzył iechać do **KALISZA** małym kosztem, jest do naiecia wracający czterokonny Koczobryk w dniu 27 b. m. o czym można powziąć wiadomość przy ulicy Fawory w domu Nr 1991.

Przy ulicy Wołowej pod Nr 1778, nabyć można **SZKŁA APTECZNEGO** czystego, za mierną cenę, u Józefa i Berka Wąchockier; oraz **KROCHMALU** w bardzo dobrym gatunku przy ulicy Szkolnej Nr 1368 także za mierną cenę nabyć można.

CHMIELU RUSKIEGO Wańtuchów 6, zbierany w roku 1829, jest do zbycia za pomierną cenę; dowiedzieć się można pod Nr 749, ulica Elektoralna u Possessora domu.

MIESZKANIE Z MEBLAMI NA CZAS SEJMU do naiecia świeżo odmalowane. Wiadomość w Drukarni Kurjera Warszawskiego.

☞ **Potrzebny jest do Dzieci na Prowincją GUWERNER**, rodowity Francuz lub Szwajcar, może się także zgłosić i Polak jeżeli posiada języki amianowicie Francuzki. Wiadomość powziąć w Hotelu Lipskim przy ulicy Bielańskiej u Szwajcara.

Kto by **KONICZYNY** białej świeżej Korzec lub kilka chciał nabyć, zechce się udać do JP. Tyborowskiego na 1sze piętro Nr 470, przy ulicy Senatorskiej przeciw OO. Reformatów, za dużo zniżoną cenę nabyć może, na garnce zaś po złotych sześć sprzedawać będzie.

Uprasza się **Obrońców i Patronów Sądowych Miasta S. Warszawy**, który z nich przyjął do promocii **AKTA** przez Staszowskiego byłego w dobrach Chyliżki Zarządcy, na teraz z tego świata zeszedłego, a szczególnie dokumenta i zapisy przez niegdą Tomáša Grzegórzewskiego na rzecz Michała Konaszew-

skiego uczynione i zeznane, iżby w tym względzie raczyli się zgłosić do Rządcy domu Nr 385 przy ulicy Krakowskie Przedmieście położonego.

Zakład **WAPIELNI** Rządowej nad Rzeką Piłicą Piekło zwanej, w Ekonomji Lubochnia, w odległości od Rawy mil 4, a od Jnowładza mil 2, sytuowany, uwiadamia: iż korzec Wapna za złp: 2, każdego czasu nabyć można.

Roku 1830 dnia 26 Kwietnia o godz: 4 z południa w domu przy ulicy Franciszkańskiej Nr 1809 Lit: A. 2 Bindy i **KANAK** Perłami drobnemi sadzone, za zapłatą gotowizną więcej dającymu sprzedane zostały, za po przednim wystawieniem. —

Wojciech Ruciński Nr 452 mieszkający.

Kawaler posiadający Języki i inne Nauki Szkolne, przytem opatrzony w zaletne świadectwa, życzy przyjąć obowiązek **GUWERNERA** tu lub na Prowincji. Dowiedzieć się o nim można każdego czasu u W. Radkiewicza mieszkającego przy ulicy Przyrynek za Kościołem Panny Marji w domu Nr 1885, na 1szem piętrze od frontu.

Pod Nr 251 przy ulicy Wołowej na Pradze znajduje się na Składzie kilka tysięcy **DACHÓWKI** zwanej Gąsiorów, kilkaset Holenderki, tudzież tyleż Gąsiorów do wierzechów i narożników dachów używanych. Życzący sobie nabyć takowe w całości lub częściowo, raczą się zgłosić pod tenże Nr gdzie o cenie wiadomość zasięgnąć można. Materiał rzucony sprzedany być może z dostawą na miejsce, lub bez dostawy; przyjmują się oraz zamówienia o większą ilość Dachówek, lub **CEGEY** w najlepszym gatunku, również z dostawą, lub bez dostawy.

FOLWARK KRASNO WÓLA do Dóbr Wyczałki należący, blisko traktu szosę do Piaseczna, o 7 wiorst od Warszawy; pola ornego mający 8 włók Chełmińskich, z Gorzelnią zaopatrzoną we wszystkie kotły i naczynia, jest do wydzierżawienia na lat kilka lub kilkanaście. Bliższą informacją powziąć można na miejscu od Wójta Gminy Wyczałek Pana Sędzиковskiego mieszkającego przy trakcie Pia. seczyńskim szosę na przeciw Austerji Grabow.

KLUCZ Angielski reistrowany, od Drzwi Pokoiowych, zgubiony został w dniu 13 na ulicy Miodowej; kto by takowy znalazł, raczy go oddać do Drukarni Kurjera Warszaw., a odbierze nagrody Rubla.

TEATR NARODOWY. Dzisiaj raz nowa Kome: *Ope: Moralisci*, poprzedzi Kome: *Damy i Huzary*.

TEATR ROZMA: Jutro *Ton modny. Kawiarnia*.